

KORT VERSLAG

Informatiebijeenkomst Marinierskazerne, gesprek met de heer B. Wientjes, speciaal adviseur verkenning compensatiepakket Zeeland

Datum: vrijdag 17 april 2020
Tijd: 11.00 tot 13.00 uur
Locatie: Via Video conferentie
Uitnodiging: GS en PS
Voorzitter: drs. J.M.M. (Han) Polman, commissaris van de Koning
Reg.nummer: 20013726

Overige aanwezigen:

Aanwezig zijn de statenleden F. Babijn, C.L.M. van den Berge, C.W. Bierens, M. Bosch, V.L. Bosch, K. van den Broeke, R.L. Brunke, ing. J.J. van Burg MSc, D. de Clerck, P. van Dijk, mr. H.J. van Geesbergen, E.E.P.M. Heerschop, J.A.M. van Hertum MA, E.A.A. van Hoecke, T.A.O. Janssens, R.W. Koevoets, W.H. Kok, dr. J.L. Kool-Blokland, F.P. Kuijpers, G.L.C. Lernout, J.R. Oudeman, ing. J.A. Rottier, ing. J.D. Scheele, H.G.A. Steur, G.W.A. Temmink, ir. S.H.J. Tuinder, drs. J. van de Velde, A.G.M. Veraart MA, ir. J.H. Verburg, G. van Unen, C.J. van der Vliet-Hart, M.J.A.W. Walraven-Janssen, ing. F.C. Walravens, M.A. van 't Westeinde en W. Willemse, alsmede drs. F.J. van Houwelingen MPA

Verder zijn aanwezig: drs. A. Pijpelink, drs. J. de Bat, A.J. van der Maas en B.L.L. van der Velde, leden van Gedeputeerde Staten

Toehoorders: Burgercommissieleden, ambtenaren, pers (in totaal 68 personen).

Videotulen: De bijeenkomst is terug te zien via de link
https://channel.royalcast.com/provinciezeeland/#!/provinciezeeland/20200422_1

Aanleiding:

In de Statenvergadering van 13 maart 2020 heeft het college van GS de volgende toezegging gedaan:

“GS stellen voor PS in een vertrouwelijke sessie te informeren over het te voeren proces m.b.t. de Marinierskazerne en zo mogelijk aansluitend een overleg te organiseren met de speciaal adviseur MARKAZ. Aan de Statengriffie zal worden gevraagd de vertrouwelijke sessie op zo kort mogelijke termijn te organiseren”.

Op 16 april 2020 heeft de vertrouwelijke informatiebijeenkomst plaatsgevonden.

Op 17 april 2020 vond het overleg met de speciaal adviseur dhr. B. Wientjes plaats.

Vooraf zijn door de verschillende fracties vragen en aandachtspunten doorgegeven. Deze verzamelde vragen zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Bijeenkomst:

De heer Wientjes heeft de vooraf ingediende vragen zoveel mogelijk beantwoord, en is ingegaan op de meegegeven aandachtspunten.

Hij stelde vast dat sommige vragen niet aan hem zijn gericht, maar aan het college.

Vervolgens konden de woordvoerders van de fracties aanvullende vragen stellen, die door de heer Wientjes werden beantwoord.

Afspraken:

- De vooraf ingediende vragen aan de heer Wientjes die in de bijeenkomst niet werden beantwoord zal hij schriftelijk beantwoorden
- De vooraf ingediende vragen die voor het college van GS zijn bedoeld zullen door het college schriftelijk worden beantwoord
- Er wordt gezocht naar een datum voor een debat van GS en PS over de Marinierskazerne
- Er wordt gezocht naar een datum voor een vervolgesprek met de heer Wientjes in de maand mei

Bijlage:

Verzamelde vragen en aandachtspunten die vooraf door de statenfracties zijn aangemeld.

Bijlage:

Vooraf ingediende vragen en aandachtspunten m.b.t. Informatiebijeenkomst Marinierskazerne 17 april 2020, gesprek met de heer B. Wientjes

Vragen en aandachtspunten fractie Partij voor Zeeland/dhr. Babijn:

De PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ) geeft de voorkeur aan compensatie d.m.v. een geldbedrag waar Zeeland zelf invulling aan kan geven.

Hierna volgt ons wensenlijstje:

- 1) Zorg voor extra capaciteit in de gezondheidszorg, want de capaciteit in de gezondheidszorg is niet toereikend voor de hoeveelheid tijdelijke bewoners die hier in en buiten het toeristische seizoen verblijven. Indien hierin niet wordt opgeschaald kan dit het vestigingsklimaat voor zowel inwoners als bedrijven negatief beïnvloeden.
  - 2) De tunnel gratis voor inwoners.
Een gratis T-tag voor Zeeuwse ingezetenen zou de bereikbaarheid in de provincie ten goede komen. Andere gebruikers blijven tol betalen maar aangezien deze t.o.v. de lokale gebruikers maar incidenteel gebruik maken van de tunnel is dit verdedigbaar. Ook voorkomt dit aanzuigende werking van internationaal (vracht)verkeer.
  - 3) Rijksbijdrage beheer/onderhoud regionale waterkeringen.
Er komt een fikse opgave aan om de regionale waterkeringen op orde te brengen. Vanwege de nieuwe normering waterveiligheid en de rol van de provincie hierin hebben wij weinig invloed maar wel de kosten.
  - 4) Een treinverbinding tussen Zeeuws-Vlaanderen en België.
Een verbinding voor personenvervoer met het Belgische spoorwegennet kan de bereikbaarheid en daarmee de economische ontwikkeling in Zeeland een boost geven.
  - 5) Waterstoffabriek naast kerncentrale.
  - 6) Een nucleair (proef)project (thorium reactor of minireactor) hetgeen hoogwaardige werkgelegenheid genereert en de kennisinstellingen binnen de provincie een boost kan geven.
  - 7) Zoetwater.
Een financiële bijdrage maar zeker ook een welwillender houding (zoet VKZ) kan de beschikbaarheid van zoetwater in heel Zeeland dichterbij brengen. Mogelijkheden zijn aanwezig maar niet behapbaar voor het waterschap alleen.
  - 8) Een vervanging voor de marine kazerne te Vlissingen.
Vanwege de bouw/onderhoud van defensiematerieel, NATO-troepenverplaatsingen en extra taken vanwege grensbewaking (Brexit) heeft defensie een verblijfs/steunpunt nodig in Zeeland.
-

Vragen en opmerkingen fractie Koevoets/dhr. Koevoets:

Het belangrijkste punt is nmm vooralsnog kennisname van de redenen waarom de kazerne volgens het kabinet niet naar Vlissingen zou moeten komen en aan de hand daarvan de koers bepalen op de mogelijke nakomingsactie.

Voor de rest heeft PS nmm een forse achterstand in informatie omtrent de laatste ontwikkelingen. Naar aanleiding van de informatie die wij (naar verwachting) van dhr. Wientjes zullen verkrijgen, zal ik nadere vragen wensen te stellen. Dit gaat uiteraard niet op voorhand, aangezien ik de informatie nog niet ken die verstrekt zal worden.

Eveneens ben ik nog in afwachting van de door mij d.d. 9 april jl aan GS gestelde vragen. Antwoorden daarop zouden ook tot aanvullende vragen kunnen leiden, mede aan dhr. Wientjes.

Vragen van fractie 50PLUS/ dhr. Willems:

Dhr. Wientjes heeft na gesprekken met diverse partijen kenbaar gemaakt dat de compensatie uitkomt op drie thema's
Verduurzaming economie en industrie
Kennis en onderwijs

Bereikbaarheid

50PLUS heeft de volgende vragen:

Economie & Industrie

Wat wordt hier bedoeld met verduurzaming economie en industrie?

50PLUS is van mening dat verduurzaming van de industrie voor rekening moet komen van de industrie (lees bedrijven) zelf en dus geen onderdeel van de compensatiegelden kan zijn. Industrie zijn particuliere ondernemingen en dus verantwoordelijk voor de verduurzaming.

Verduurzaming economie is van andere orde mits in het kader van de Zeeuwse economie waarbij 50PLUS denkt aan faciliteren van bedrijven voor de werkgelegenheid in Zeeland. Graag uitleg en meer informatie.

Waterschap

Waterschap wordt gecompenseerd voor voorbereidingen en aanloopkosten ad 9,0 ton in Euro's

Bij de compensatie wordt geen rekening gehouden gederfde inkomsten gedurende de komende jaren. Het waterschap Scheldestromen zal de extra omslagheffing gebouwd de komende 30 jaar missen. Uitgaand van het huidige tarief zou er een meeropbrengst zijn geweest van 125.000 Euro op jaarbasis. Over een periode van 30 jaar komt dit neer op 3,75 miljoen Euro.

Wordt dit bedrag alsnog opgevoerd als gederfde inkomsten?

Inbreng fractie CDA, mevr. Kool-Blokland, Gesprek Wientjes

Het CDA geeft hierbij zijn inbreng voor de structuurversterking van Zeeland. Dit betreft spoor twee in de compensatie voor het niet komen van de Marinierskazerne naar Vlissingen.

In spoor twee gaat het vooral om compensatie voor de gederfde inkomsten door middel van een structuurversterking van Zeeland.

Dat kan op diverse manieren, maar in ieder geval zal een betekenisvolle versterking van de werkgelegenheid daarvan onderdeel moeten zijn.

Wij richten ons op een aantal sporen die moeten leiden tot strategische ontwikkelingen: Economie, energie, infrastructuur en onderwijs.

Versterking & verduurzaming van de industrie: Dit komt ook terug in het klimaatakkoord. Het gaat om zeer aanzienlijke bedragen, zodat - als het Rijk daar substantiële bedragen aan toekent - dit een grote impuls van de economie en van de werkgelegenheid met zich meebrengt. Voorbeelden kunnen daarbij zijn een waterstoffabriek, infrastructuur (denk ook aan buizen, netcapaciteit). Dit zijn voorbeelden van grote projecten waar honderden miljoenen voor nodig zijn en die cruciaal zijn voor de industrie in Zeeland. Zie ook het plan dat SDR heeft geschreven om tot een klimaatneutrale industrie te komen in

2050: https://www.smartdeltaresources.com/sites/all/files/default/ce_delft_3m36_rapport_zonder_bijlagen_def_met_aanv_f.rooijers.pdf.

In het verlengde hiervan zou het goed zijn als Zeeland het kennis- en innovatiecentrum voor de energietransitie zou worden. In het bijzonder kan gedacht worden aan het versterken van het Zeeuwse nucleaire cluster & kenniscentrum Thorium, uiteraard in combinatie met de TU Delft. In dat kader zou het langer open houden de kerncentrale in Zeeland en het overnemen van de verantwoordelijkheid van het Rijk voor de kerncentrale belangrijk zijn voor Zeeland. Dat is goed voor zowel onze industrie als voor hoogwaardige werkgelegenheid en het realiseren van de beoogde CO2-reductie. Dit is een onderdeel van het rapport Balkenende over de structuurversterking van Zeeland dat nog uitgewerkt dient te worden. Zie het rapport *Zeeland in Stroomversnelling*.

Voor Zeeland is een verbetering van snelle verbindingen met de Randstad en met Vlaanderen essentieel. De relatie tussen woon- en werkgebieden - Zeeland - Brabant - Randstad en Zeeland-Vlaanderen kan helpen in de economische ontwikkeling van regio's waarbij mensen specifiek

zoeken naar een goede leefomgeving op een bereikbare afstand van het werk. De visie van OV-bedrijven voor een snelle verbinding met de Randstad dienen dan ook prioriteit te krijgen. Daarbij gaat het ook om een goede en snelle bereikbaarheid binnen Zeeland zelf. Slimme mobiliteit kan daarbij helpen.

Mogelijk kan daar ook de vervroegde beëindiging van de tol voor de Westerscheldetunnel bij betrokken worden.

Een goede en snelle bereikbaarheid van niet alleen de Randstad maar ook Vlaanderen, via spoor naar Gent, kan tevens een impuls betekenen voor de Industriële ontwikkeling en voor woningbouw in Zeeland.

Extra investeringen in het Zeeuws onderwijs dragen ook bij aan het versterken van het goede woon-, werk- en leefklimaat, aan het versterken van de leefomgeving. Met Campus Zeeland is de provincie op de goede weg en die kan nog verder versterkt worden. Een verdere uitbouw van de universiteit van Zeeland is een belangrijke ontwikkeling. Voor Zeeland De uitdagingen (o.a. minder leerlingen) voor het Zeeuwse PO, VO en MBO voor de komende jaren zijn ook groot en het behouden en verbeteren van het Zeeuws onderwijs is bij uitstek belangrijk voor de structuur van de Zeeuwse economie, het Zeeuwse vestigingsklimaat en het behouden en aantrekken van meer jongeren. Daar kunnen allerlei concrete projecten bij benoemd worden. Ten slotte willen we dit punt nadrukkelijk aandacht vragen voor de verbinding onderwijs en bedrijfsleven - als één van de motoren van economische ontwikkeling.

De beoogde locatie van de marinierskazerne in Vlissingen dient een goede invulling te krijgen. Daarvoor denken wij aan de komst van een rijksdienst naar Zeeland, met een grote werkgelegenheidsfactor.

Mogelijk kan gedacht worden aan de al eerder genoemde plannen van het kabinet om een tweede EBI te bouwen, met een extra beveiligde rechtbank. Mogelijk kan ook gedacht worden aan de komst van een grote Douanedienst. De haven van Vlissingen zou daarvoor een uitstekende plaats zijn. Maar ook de komst van een landelijk datacentrum zou tot de mogelijkheden behoren.

Voor spoor drie, dat betrekking heeft op het herstellen van het imago van Zeeland zouden wij willen aansluiten bij de lijnen die in Zichtbaar Zeeland worden uitgelegd. De middelen die daarin benut worden kunnen verder worden ondersteund, zoals Zeeland Partners. Zeeland zal zelf daarin de beslissingsbevoegdheid voor de inzet van de middelen moeten krijgen. Met Zichtbaar Zeeland is de provincie goed bezig. De provincie heeft veel ambities. Er zijn meer middelen nodig om die te realiseren.

Het CDA heeft eerder al ingebracht dat een onderdeel in het aantrekkelijk maken van het vestigingsklimaat gratis kinderopvang in Zeeland kan zijn. Voor onze provincie kan dat een USP worden. Bovendien is het in Zeeuws Vlaanderen een belangrijk middel om de kinderen ook voor het PO en VO in Zeeland te houden en de weglek naar Vlaanderen tegen te gaan.

Tot slot: Zeeland heeft veel goede ideeën voor structuurversterking. Die zijn nodig, gezien de reeks van door het Rijk weggehaalde overheidsbedrijven in de laatste decennia - meer dan twintig - met een forse aderlating van werkgelegenheid in Zeeland.

In het tijdsbestek van het onderzoek van Wientjes zal niet alles wat genoemd is voor de structuurversterking binnen korte tijd uitvoeringsgereed zijn.

Dat maakt dat Zeeland ook gebaat is bij het vormen van een fonds van waaruit Zeeland zelf kan bijdragen aan structuurversterkende initiatieven.

Dat fonds kan dan ook ingezet worden om bedrijven en bijvoorbeeld De zeer belangrijke recreatiesector te verduurzamen, kwaliteitsimpulsen te geven en beter in staat te stellen tot een duurzame en stevige werkgelegenheid in Zeeland te komen.

Als laatste. We verkeren nu in bijzondere tijden.

We denken na over een lange termijn waarin we mooie lange termijn plannen maken, terwijl de Zeeuwse economie - in het slechtste scenario - nog blijvend last heeft van de grote klappen die de bedrijven nu oplopen. We denken dan heel specifiek aan de horeca en recreatiesector. We moeten

nadenken over verduurzaming en kwaliteitsverbetering, maar we moeten eerst wel zorgen dat de sector deze coronatijd overleeft.

Vragen van fractie Pro Zeeland/ dhr. Brunke

- Wat is een ruimhartige en volwaardige compensatie voor Zeeland in uw visie?
  - Wat is een ruimhartige en volwaardige compensatie concreet voor de gemeente Vlissingen behalve een zak met geld?
  - Naast de 3 hoofdthema's van spoor-2 heeft de heer Wientjes ook verzocht om externe adviezen, welke adviezen zijn er nog meer ingewonnen, kunt u dit toelichten?
  - Veel energie en geld is verloren gegaan in de Zeeland-promotie (wonen en werken), is de heer Wientjes het eens dat dit eigenlijk de Provincie Zeeland en in het bijzonder de gemeente Vlissingen enorm financiële schade heeft toegebracht voor nu en de toekomst? Wat kunnen wij afgezien van een financiële vergoeding concreet nog meer verwachten om dit te herstellen? Een zorgvuldig positief opgebouwd imago herstellen vereist meer dan b.v. een rijksdienst in Zeeland te vestigen, graag uw visie hierover.
-

Vragen van fractie Groen Links/dhr. Temmink:

- 1) Heeft u via GS vernomen van de unaniem aangenomen Statenmotie van 4 maart jl. waarin o.a. gevraagd is om aan het begin van uw traject ruimte te bieden aan de inbreng van ideeën van de volksvertegenwoordigers? Wij nemen aan van wel. Zo ja, kunt u uitleggen waarom er dan niet eerder een gelegenheid gevonden is om echt met u te overleggen?
  - 2) Heeft u bij aanvang van uw opdracht kennis genomen van de ongekende, eensgezinde woede, onvrede etc. over de handelswijze van het kabinet en de daaruit voortvloeiende voorgenomen kabinetsbesluiten? Een van uw taken is het herstellen van dat vertrouwen. Hoe denkt u dat te verwezenlijken met specifiek de volksvertegenwoordigers hier?
  - 3) U gaat vrijdag a.s. in op de stand van zaken m.b.t. het proces. Kunt u daarbij aangeven of wij in Vlissingen en Zeeland ook concrete voorstellen vanuit het Rijk kunnen verwachten over nieuwe rijksprojecten die structureel gaan bijdragen aan forse werkgelegenheid en dito versterkingen? Of gaat het kabinet later in op wat u aanreikt vanuit Zeeland?
  - 4) Ervaart u tot op heden belemmeringen bij uw verkenningen bij de verschillende stakeholders? En zo ja, hebben die gevolgen voor het proces?
  - 5) Kunt u aangeven op welke wijze de imagoschade in beeld wordt gebracht en hoe daar mee omgegaan wordt?
  - 6) Kan elke partij a.s. vrijdag nu in grote lijnen haar ideeën inbrengen – GroenLinks gaat daar eigenlijk bij het moment dat er aanvullend gereageerd kan worden op uw eerste beantwoording van deze vragen – of komt daar nog een speciaal vervolg moment voor? En op welke manier kunnen ideeën in wat gedetailleerdere vorm worden aangeleverd? Uit het programma blijkt dat u ingaat op het vervolg. Ook wat u met deze ideeën doet?
  - 7) Tot slot: over de wijze van rapporteren. Volgt er nog een tussenrapportage richting PS, o.a. a.g.v. deze bijeenkomst. En is dhr. Wientjes van mening, gezien de coronacrisis, dat het eindresultaat van zijn werk nog steeds eind mei 2020 gepresenteerd wordt aan o.a. GS/PS?
-

Vragen fractie SGP/dhr. Van Burg

- Welke concrete input heeft dhr. Wientjes tot nu toe ontvangen van het dagelijks bestuur van de drie contractpartners (prov Zeeland, Waterschap Scheldestromen, gemeente Vlissingen) inzake de compensatie voor de gemiste sociaal-economische structuurversterking in geval de marinierskazerne niet naar Zeeland komt?
  - En van de volksvertegenwoordigende organen van deze 3 contractpartners (en dan met name Waterschap en gem. Vlissingen, aangezien 17-4 het eerste moment is dat met PS van Zeeland wordt gesproken)?
  - Met welke andere partijen is reeds of wordt nog gesproken door dhr. Wientjes t.b.v. het opstellen van het compensatie voorstel voor het geval de marinierskazerne niet naar Zeeland komt?
  - Hoe weegt dhr. Wientjes de input van partijen die geen democratisch gekozen volksvertegenwoordiging hebben?
  - Particulieren en bedrijven die ook schade hebben in geval de marinierskazerne niet naar Zeeland komt, hoe gaat u daarmee om? Te denken valt aan verplaatste bedrijven, North Sea Ports (ivm gemiste haveninkomsten) etc. ?
  - In hoeverre sluit de reeds verkregen input aan bij bijvoorbeeld de Zeeuwse toekomstvisie ' Zeeland 2040 '?
  - Als de marinierskazerne niet naar Zeeland komt, loopt Zeeland veel werkgelegenheid mis (ca 1800 banen) en daarmee ook de daarmee samenhangende economische structuurversterking (mensen gaan ergens wonen / overnachten, kinderen gaan naar school, kopen bij het mkb, etc. Etc.) Dit kan uiteraard gecompenseerd worden met andere werkgelegenheid, van bijvoorbeeld andere overheidsdiensten. Wij denken dan niet aan het verhuizen van een overheidsdienst, maar aan geheel nieuwvestiging. Zoals bijvoorbeeld:

Een Extra Beveiligde Inrichting inclusief een Extra Beveiligde Rechtbank (voor zover ons bekend wordt er in NL gezocht naar een locatie voor zo'n unieke combinatie (dus combi van Vught en Scheveningen). E.e.a. zoals door SGP Statenfractie als suggestie is aangedragen in de laatste PS vergadering over de marinierskazerne.
Een uitbreiding van de Douane kazerne. A.g.v. de Brexit zal bij de Douane ook extra geïnvesteerd moeten worden.
Nieuwvestiging van Rijksdiensten volgens uit het rapport van Neuf associaties waarbij gesproken wordt over concentratie van Rijksdiensten in de provincie hoofdsteden. Zie <https://neuf-associates.nl/rijkswaterstaat-projectmanagement-huisvesting-rijksdiensten>.
  - Kunt u aangeven In hoeverre u al bezig bent met bovenstaande concrete plannen of andere plannen van die strekking?
- Met bovengenoemde concrete zaken zal lang niet alles gecompenseerd kunnen worden wat de marinierskazerne aan social economische structuurversterking zou brengen.
- Andere onderdelen moeten ons inziens aansluiten bij Zeeland 2040, en daarvan de thema's Delta Zeeland en Voedselrijk Zeeland. Dat betekent kennis op hoog niveau over typische Zeeuwse sectoren op het gebied van Waterveiligheid, Waterkwaliteit, Ecologie, Voedsel en Energie. Uitbreiding van de academische opleidingen in Zeeland op bovengenoemde thema's zou ons inziens een goede ontwikkeling zijn. Heeft u hier ook voorstellen voor? Dus universitaire opleidingen in die richting? Maar ook MBO opleidingen?

- Dit zou ook gekoppeld kunnen worden aan de reeds aanwezig nucleaire kennis qua opwekking en langdurige opslag, uniek in Nederland. Dit kan uitgebreid worden met hoogwaardige kennis voor thorium. Wordt hier ook aan gedacht? Het zal ergens in NL moeten gaan gebeuren, waarom dan niet hier waar al veel kennis is?

- Verder zijn snelle en goede verbindingen essentieel in een uitgestrekt, relatief dunbevolkte regio. Meer snelle verbindingen met de Randstad zijn essentieel voor het vestigingsklimaat. Zit dit in uw plannen?

- En innovatieve verbindingen - slim openbaar vervoer - binnen Zeeland kan de leefbaarheid bevorderen. Dat vergt veel ontwikkelingsgeld en investeringen. Is dit onderdeel van de plannen?

- Als laatste concrete vraag: niet alles zal nu concreet gemaakt kunnen worden m.b.t. sociaal-economische structuurversterking. Een deel zou ook gezocht kunnen worden in een groot fonds waarmee dat komende paar jaar dan plannen uit gefinancierd worden die nu nog niet zover zijn. Is dit onderdeel van uw plannen.

- En tot welk totaalpakket aan geldelijke waarde komt u dan als sociaal-economische compensatie?

M.b.t. imagoschade (vestigingsklimaat) zijn wij benieuwd hoe u de kwantificering hiervan vormt geeft. Graag horen wij hierop een toelichting.

Als laatste enkele procesvragen:

- Hoe gaat u de input vanuit Provinciale Staten wegen?

- En hoe ziet u het tijdsplan verder voor u en waarin zitten hier nog consultatiemomenten van Provinciale Staten?

Graag per fractie en per vraag antwoorden.

Vragen en aandachtspunten fractie PvdA/mevr. Van der Vliet-Hart

Apart zijn ingediend een **compensatievoorstel en een persbericht (2 bijlagen)**.

Daarbij de volgende vragen:

Wij stellen het op prijs wanneer deze vragen niet alleen mondeling worden beantwoord, maar ook schriftelijk.

Vragen

1. U zit midden in het proces. Wat is, in steekwoorden, uw ervaring tot nu toe?
2. In de tussentijdse rapportage van Gedeputeerde Staten lezen we een compensatie accent op verduurzaming economie/industrie, kennis/onderwijs en bereikbaarheid. Ziet u als adviseur in deze volgorde een prioritering of is naar uw mening sprake van een willekeurige volgorde? Graag een korte toelichting.
3. In uw opdracht staat dat de betrokken autonome bestuursorganen een besluit nemen op het compensatievoorstel. Kunt u toelichten hoe dit besluitvormingstraject er volgens u uit gaat zien?
4. U ontvangt tijdens dit proces ongetwijfeld een lange verlanglijst van concrete en minder concrete compensatievoorstellen. In uw definitieve voorstel zal sprake zijn van een prioritering. Kunt u inzage geven in de wijze waarop u aan al deze wensen en ideeën een waarde gaat toekennen? Met andere woorden: hoe verloopt de afweging van het wel of niet opnemen van een wens, voorstel of idee in het definitieve compensatievoorstel?

5. Gesproken is over ruimhartige compensatie. Over compensatie die gelijke effecten heeft voor Zeeland overeenkomstig de komst van de marinierskazerne. Welke basis gebruikt u voor het bepalen van deze omvang? Graag een toelichting.
  6. Wij gaan er van uit dat in het definitieve voorstel investeringen c.q. budgetten gekoppeld zijn aan de concrete voorstellen. Is onze veronderstelling juist?
  7. Aanvullend op vraag 6. Wij schatten in dat het compensatievoorstel betrekking heeft op verschillende ministeries. Betekent instemming van het Rijk met het definitieve compensatievoorstel automatisch dat de (investerings)budgetten vanuit de verschillende ministeries geregeld en direct beschikbaar zijn?
  8. Natuurlijk zijn ook wij benieuwd naar de stand van zaken van het huidige traject en het traject dat nog moet komen. Kunt u daar inzage in geven?
-

Schriftelijke vragen fractie CU/dhr. Verburg

1. Er is gerekend met 30 jaar bij het missen van leges en ozb door gemeente Vlissingen. Is er met een zelfde termijn gerekend om de hoogte van de compensatie voor het annuleren van markaz voor Zeeland te bepalen, dus 30 jaar * 28M€ inkomstenderving per jaar?
2. Wordt er op die manier ook aan pakketmaatregelen gerekend om te komen tot een gelijkwaardig pakket?

Er worden drie belangrijke compensatiesporen genoemd: bereikbaarheid, onderwijs & kennis en economie, industrie & duurzaamheid.

3. Wordt qua bereikbaarheid vooral gekeken naar de verbindingen met buiten Zeeland of wordt hierbij ook gedacht aan Zanddijk, Deltaweg en WST? Wordt er met name gedacht aan infrastructuur (spoor, asfalt) of zou dit ook extra snelbusdiensten of spitstreinen voor een aantal jaren kunnen inhouden?
  4. Bij duurzaamheid kan worden gedacht aan buizeninfrastructuur voor bijvoorbeeld groene waterstof. Is op dat onderwerp al iets te melden en hoe kijkt de heer Wientjes hier tegenaan als middel om de bestaande industrie met daarbij behorende werkgelegenheid te verankeren?
  5. Vergrijzing en ontgroening zijn ook belangrijke ontwikkelingen. Wat zijn de specifieke ideeën die erop zijn gericht om jongeren aan Zeeland te binden en ziet de heer Wientjes ook kansen om juist ouderen te bedienen (bijv. 'Florida' van NL)?
  6. Een landelijke overheidsorganisatie of kenniscentrum zou kunnen landen in Zeeland. Zijn er gesprekken geweest of gaande met ministeries hierover, bv. met J&V over een op te richten cybersecurity kenniscentrum of een extra gevangenis?
  7. Met de punten die Wientjes aandraagt en waaruit de compensatie voor het niet doorgaan van de Markaz wordt samengesteld lijkt het de goede kant op te gaan. Wel is nog af te wachten hoe deze onderwerpen verder ingevuld worden. Hoe gaat het vervolgtraject er vooral aan de Haagse kant uitzien?
  8. Hoe worden eenmaal gemaakte afspraken gezekerd, zodat niet opnieuw voortschrijdend inzicht roet in het eten gooit voor Zeeland?
  9. Verwacht moet worden dat, nadat de door Corona getroffen economie weer op gang komt, de overheid in de spaarstand schiet. Immers de inkomsten gaan drastisch omlaag, uitgaven aan steun en sociale zekerheid schieten omhoog. Er zal drastisch moeten worden bezuinigd. Welke invloed gaat dat hebben op de ruimhartigheid van de compensatie voor Zeeland?
-

Schriftelijke vragen fractie SP/mevr. Van Unen:

- 1) Zeeland moet met 1 mond spreken. Toch haalt u bij verschillende belangengroeperingen input op. Hoe gaat dit toch een homogeen verhaal worden?

- 2) Hoe betrekken we de inwoners van Zeeland, in deze bijzondere tijden, bij het hele proces. Hoe zorgen we ervoor dat als u werk klaar is, alle Zeeuwen zich erin kunnen herkennen en er ook blij mee zijn.
  - 3) Zijn er dit moment al onderwerpen die door iedereen worden genoemd?
-

Inbreng fractie VVD/dhr. Bierens

De inbreng vanuit de VVD-fractie voor het versterken van de sociaal-economische structuur in Zeeland en Vlissingen richt zich op werkgelegenheid en leefbaarheid (spoor 2) en het vestigingsklimaat (spoor 3).

Het effect van de compensatiemaatregelen zou tenminste vergelijkbaar moeten zijn met het effect dat vestiging van de marinierskazerne zou hebben gehad.

Verder hecht de VVD-fractie er aan op te merken dat behalve redelijkheid en billijkheid ook ruimhartigheid onderdeel van het pakket moet zijn (conform de opdracht). De voorgeschiedenis geeft daar alleszins aanleiding toe.

Daartoe draagt de VVD-Statenfractie **voor spoor 2** de volgende maatregelen/projecten aan op het gebied van:

* Verduurzaming economie/industrie in combinatie met energietransitie:

met aandacht voor goede basisinfrastructuur (zoals aanleg 380 KV Zeeuws Vlaanderen en buisleidingen) én voor nieuwe ontwikkelingen, zoals waterstof en uitbouw cluster Borssele met onderzoekscentrum, ontwikkeling toriumcentrale en met verlenging levensduur bestaande kerncentrale en overdracht aan Rijk ter overbrugging van de transitieperiode (en/of bouw nieuwe kerncentrale)

* Woningmarkt:

Herstructurering en verduurzaming van de bestaande woningvoorraad

* Kennis/onderwijs:

Versterking van de onderwijsstructuur, gericht op de Zeeuwse arbeidsmarkt en de behoeften in de Nederlandse onderwijsmarkt

* Invulling van het MarKaz-terrein in Vlissingen met één of meerdere Rijksdiensten met omvangrijke werkgelegenheid

* Inzet op snelle verbindingen met de Randstad, via het spoor, de autoweg en de digitale weg.

Voor spoor 3 (versterken vestigingsklimaat) draagt de VVD-fractie het volgende aan:

Het Rijk kan vertrouwen opbouwen/versterken door facilitering binnen lopende dossiers als: zandsuppletie langs de Zeeuwse kust voor recreatie/toerisme, bouw nieuwe onderzeeboten bij Damen Vlissingen en realisatie nieuwe (goederen)spoorlijnen Terneuzen-Gent en de VeZa (verbinding Zeeland-Antwerpen). Daarnaast kan versterking van de cultuursector ook onderdeel zijn van de compensatie binnen spoor 3.

Vragen:

* Kan van uw advies ook onderdeel uitmaken een bedrag in contanten dat op termijn wordt ingezet voor projecten/maatregelen die de sociaal-economische structuur versterken ?

* Tot welke datum kunnen eventueel nog andere projecten/ideeën worden aangedragen ?

Inbreng fractie FVD/dhr. Bos:

(ook een apart document geplaatst):

In de brief van GS van 8 april lezen wij “De heer Wientjes voert op dit moment oriënterende gesprekken met organisaties in Zeeland. Hij spreekt hierbij alle relevante sectoren.”

1. Hoe moeten wij deze oriënterende gesprekken van de gezant duiden?
2. Met welke partijen en welke sectoren worden deze gesprekken gevoerd?
3. Wie heeft de relevantie van die sectoren vastgesteld?
4. In dezelfde brief lezen wij dat deze oriënterende gesprekken begin april zullen zijn afgerond. Toch lezen wij niets in de brief d.d. 8 april van GS over de uitkomsten van deze gesprekken van de gezant. Waarom kan deze informatie niet gedeeld worden met PS?
5. De brief vervolgt: *“De heer Wientjes heeft aangegeven met een voorstel voor compensatiemaatregelen naar zijn opdrachtgevers te willen komen.”* Wie zijn aan te merken als de opdrachtgevers van de heer Wientjes?
6. Kan Zeeland spoor 2 gewoon niet gewoon beter afdoen door de Westerscheldetunnel (WST) over te dragen aan het Rijk onder de voorwaarde dat de WST dan gelijk tolvrij wordt? Of vindt u het geen pas geven dat inwoners en het bedrijfsleven van de provincie Zeeland op deze wijze gebaat zijn omdat er andere troetels zijn die eerder in aanmerking komen voor gratis geld? Uiteraard is WST tolvrij geen echte compensatie. De WST moet gewoon tolvrij zijn. Punt. Het Rijk moet dit nu maar eens gewoon doen uit goed fatsoen. Dus zou dit punt eigenlijk niet op het spoor ‘goedmaken’ gezet moeten worden?
7. Heeft Gezant Wientjes kennis genomen van het visiedocument 'Voor meer mensen in Zeeland' van de FVD-fractie? En zo ja, welke elementen daaruit acht hij bruikbaar voor zijn compensatievoorstel?

